

مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

معاونت امور مدارس

اداره آموزش

دفترچه سؤالات آزمون علمی سطح یک

عقاید (آموزش عقاید / بداية المعارف)

تعداد سؤالات	مدت آزمون
۵۰	۹۰ دقیقه

پنجشنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۲

ساعت ۱۶:۳۰

توجه: لطفاً به تمام سؤالات پاسخ دهید
(هر چهار پاسخ غلط یک نمره منفی دارد)

سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱

۱. علت غایی اصلی برای «افعال الهی» چیست؟

- ا. رساندن خیر بیشتر به مخلوقات ☐ ب. علم و حکمت الهی ☐ ج. دوست داشتن کمال مخلوقات ☐ د. حب ذات خدا ☐

۲. به کدام دلیل، علم ازلی خداوند به افعال اختیاری انسان موجب جبر نیست؟

- ا. جبر و الزام به نظام تکوین مربوط می‌شود نه عالم تشریع ☐ ب. فعل به قید اختیاریت معلوم خداست ☐
ج. «علم» مقوله‌ای فاقد عنصر قهر و اجبار است ☐ د. علم یاد شده فعلی است نه انفعالی ☐

۳. لازمه اینکه خداوند علم به ذات خودش دارد از این جهت که علت همه مخلوقات است، چیست؟

- ا. علم فعلی به همه مخلوقاتش ☐ ب. علم ذاتی و فعلی به مخلوقاتش ☐
ج. علم ذاتی و قبل از خلق به مخلوقاتش ☐ د. یکی بودن علم فعلی‌اش با فعلش ☐

۴. کدام تصور درباره مفهوم «ربوبیت» اشتباه است؟

- ا. در تحلیل نهایی به «حیات» و «علم» باز می‌گردد ☐ ب. ملازم با «خالقیت» است ☐
ج. مفهومی اضافی است ☐ د. لازمه آن، تدبیر امور است ☐

۵. اگر جهان چند آفریننده داشته باشد و هر یک از آنها خالق یک بخش یا مجموعه‌ای خاص از مخلوقات باشند، لازمه‌اش کدام گزینه است؟

- ا. هر موجودی چند موجود باشد ☐ ب. خالق غیر از رب باشد ☐
ج. جهان موجود نظامهای متعدد و منزحل از هم داشته باشد ☐ د. در جهان موجودات متعدد نداشته و نظام واحدی حاکم باشد ☐

۶. کدام گزینه از اشکالات قول به «جبر» نیست؟

- ا. لغویت ارسال رسل ☐ ب. نفی توحید ذاتی و افعالی ☐ ج. عدم فائده در وعده و وعید الهی ☐ د. امتناع التکلیف ☐

۷. اراده الهی به معنای «محبت» در مرتبه اول به چه چیزی تعلق می‌گیرد؟

- ا. کمالات مخلوقات ☐ ب. افعال خویش ☐ ج. آثار کمالات خویش ☐ د. کمال نامتناهی خویش ☐

۸. القول بالإرادة الذاتية لا ينافي ما دلّ من الأخبار على أنّ إرادته تعالى إيجاده وإحداثه لأنّ.....

- ا. ما ورد في الروايات كناية عن قدرته المطلقة ☐ ب. النفي في تلك الأخبار إضافي لا حقيقي ☐
ج. الاختيار قديستعمل في الاكراه والاضطرار ☐ د. الإرادة والاختيار مشترك لفظي ☐

۹. منظور از «امکان وجودی» چیست؟

- ا. مساوی بودن ذات شیء نسبت به وجود و عدم ☐ ب. تساوی وجود شیء نسبت به وجود و عدم ☐ ج. وجوب بالغیر ☐ د. عین ربط و احتیاج بودن معلول ☐

۱۰. بر اساس اینکه گفته شود: «كلّ صفه لا يجوز اجتماعها مع نقيضها و لو بالاعتبارين فيه تعالى فهي ذاتية و إلّا فعلية» صفات «عدل» و «غفران» و «ربوبیت» به ترتیب

صفت هستند.

- ا. ذات - فعل - ذات ☐ ب. ذات - ذات - فعل ☐ ج. فعل - فعل - فعل ☐ د. فعل - ذات - ذات ☐

۱۱. مراد از قضای علمی در مرحله فعل و قدر علمی در مرحله فعل به ترتیب چیست؟

- ا. لوح المحو و الإثبات - اللوح المحفوظ ☐ ب. اللوح المحفوظ - لوح المحو و الإثبات ☐
ج. اللوح المحفوظ - العلم الذاتي ☐ د. الاستناد إلى العلة النامة الموجبة - الاستناد إلى بعض أجزاء العلة ☐

۱۲. إن نفى النظر و الشبيه عنه تعالى

- ا. لا يختص بذاته و صفاته بل يشمل أفعاله ☐ ب. يختص بذاته و أفعاله فقط ☐
ج. يختص بذاته و صفاته ☐ د. يختص بذاته لا بصفاته و أفعاله ☐

۱۳. کدام گزینه از «اصول جهان بینی» مادی نیست؟

- ا. هستی مساوی با ماده است ☐ ب. ماده ازلی و ابدی است ☐
ج. جهان علت غایی ندارد ☐ د. اصل ماده در اثر انتقال ذرات پدید می آید ☐

۱۴. کدام گزینه در نقد نظریه «تفویض» غلط است؟

- ا. هذا القول يناهى التوحيد الأفعالی ☐ ب. لو لم يكن العبد مستقلاً في فعله لما صح مدحه و ذمه ☐
ج. لا مانع من استناد القبايح إليه تعالى مع وساطة المختارين ☐ د. الفعل و فاعله من الممكنات و الكل محتاج إلى واجب الوجود بالذات ☐

۱۵. کدام گزینه از لوازم مستقیم صرف الوجود بودن خدای متعال نیست؟

- ا. عینیت صفات ذاتی با ذات ☐ ب. عدم تعدد واجب الوجود ☐
ج. توحید افعالی ☐ د. عدم محدودیت خدا ☐

۱۶. ما معنى «الوجوب» فى قاعدة وجوب اللطف على الله تعالى؟

- ا. امر کردن ☐ ب. معنای لغوی آن (ثبوت) ☐
ج. استحالة انفكاك ☐ د. حکم عقل عملی ☐

۱۷. قول الرضا عليه السلام: «إن الله هو المالك لما ملك العباد» يدلّ على

- ا. التوحيد الذاتى ☐ ب. الملكية الاستقلالية للعباد ☐
ج. الملكية الطولية ☐ د. انحصار الفاعلية فى الله تعالى ☐

۱۸. به کدام دلیل، برهان حدوث و تغیر نمی تواند وجود واجب را ثابت کند؟

- ا. مقدمات آن جدلی است، نه برهانی ☐ ب. نهایتاً موجودی ثابت و غیر جسمانی را نتیجه می دهد ☐
ج. نمی توان همه موجودات مادی را متغیر دانست ☐ د. مبتنی بر اصالت ماهیت است ☐

۱۹. إن العباد لا تلحق إلّا لمن له

- ا. الربوبية و الخالقية ☐ ب. الخالقية و العالمية ☐
ج. الوجدانية و الخالقية ☐ د. المالكية و الرحمانية ☐

۲۰. بر اساس نظر بیشتر فلاسفه کدام گزینه درباره «شر بالذات و بالعرض» صحیح است؟

- ا. هیچ یک مجعول نیست حقیقتاً ☐ ب. هر دو مجعول اند حقیقتاً ☐
ج. شر بالعرض مجعول است مجازاً، بر خلاف شر بالذات ☐ د. شر بالذات مجعول نیست حقیقتاً، بر خلاف شر بالعرض ☐

۲۱. يقول العلامة الطباطبائي في تفسير «الله الصمد»: فى هذه الآية يوصف الله تعالى بصفة

- ا. الفعل و هو أنه لا شريك له ☐ ب. الذات و هو أنه كامل ☐
ج. الذات و هو أنه بسيط ☐ د. الفعل و هو انتهاء كل شيء إليه ☐

۲۲. اصطلاح «سرمدی بودن خدا» به چه معناست؟

- ا. سابقه عدم نداشتن ☐ ب. نپذیرفتن عدم در گذشته و آینده ☐
ج. ازلی بودن و وجوب وجود ☐ د. حاجتمند نبودن ☐

۲۳. به کدام دلیل، «تسلسل در علل» محال است؟

- ا. مستلزم «تقدّم الشيء على نفسه» است ☐
- ب. مستلزم این است که علت بدون معلول باشد ☐
- ج. فرض مجموعه‌ای از معلول‌ها بدون علت نهایی، متناقض است ☐
- د. لازمه محال نبودن، نفی وجود خداست ☐

۲۴. کدام گزینه درباره «علم الهی» صحیح است؟

- ا. ثبوت علم زمانی برای پروردگار صحیح است ☐
- ب. حدوث علم در مرتبه فعل اشکال دارد ☐
- ج. علم الهی به ذات خویش، علم حصولی است ☐
- د. علم الهی به جزئیات مستحیل است ☐

۲۵. من الأدلة على إثبات الواجب تعالى برهان الذي في عين كونه دليلاً على وجود الواجب يكون برهاناً على امتناع التسلسل أيضاً.

- ا. المعلوئية ☐
- ب. الضرورة و الوجوب ☐
- ج. الإمكان الفكري ☐
- د. الحدوث ☐

۲۶. مفاد چه اصلی، گذار از تغییرات کمی به تغییرات کیفی است؟

- ا. نفی نفی ☐
- ب. تکامل ضدین ☐
- ج. جهش ☐
- د. تکاپوی طبیعت ☐

۲۷. با توجه به کدام ویژگی علت هستی‌بخش «توحید افعالی» ثابت می‌گردد؟

- ا. اراده ☐
- ب. علم ☐
- ج. قدرت ☐
- د. قیومیت ☐

۲۸. فرض زائد بودن صفات ذاتی برای ذات، مستلزم کدام مطلب نیست؟

- ا. عین هم نبودن صفات ☐
- ب. واجب الوجود بودن این صفات ☐
- ج. فاقد بودن ذات از کمالات ☐
- د. ترکیب ذات ☐

۲۹. کدام گزینه درباره دلیل بر «اجزای بالقوه نداشتن واجب الوجود» صحیح است؟

- ا. احتیاج پیدا کردن به اجزاء ☐
- ب. سابقه عدم نداشتن ☐
- ج. جسمانی نبودن خدا ☐
- د. امکان زوال داشتن ☐

۳۰. دلیل بر اینکه خداوند فعل قبیح انجام نمی‌دهد و فعل حسن را ترک نمی‌کند، چیست؟

- ا. إنّ فعل الحسن ممکن و الممكن مقدور لله تعالى ☐
- ب. إنّ عدم فعل قبیح عدلّ و العدل من صفات الذات ☐
- ج. إنّ الله محض کمال و الفعل القبیح لا یناسبه ☐
- د. إنّ فعل القبیح محالّ و المحال لا یشمله القدرة ☐

۳۱. از انواع شناخت، کدام یک جنبه ثانوی دارد؟

- ا. تعبّدی ☐
- ب. عقلی ☐
- ج. تجربی ☐
- د. شهودی ☐

۳۲. کلّ ما استدلّ به بالاستدلال الاصطلاحیّ المشتمل على الشكل القیاسیّ لإثبات المبدء المتعالی متوقّف على

- ا. بطلان الدور ☐
- ب. بطلان اجتماع النقیضین ☐
- ج. بطلان التسلسل ☐
- د. أصل العلیّة ☐

۳۳. با استناد به نفی ترکیب از حق تعالی می‌توان اثبات کرد که خدا تعدد ندارد؛ چون تعدد مستلزم است.

- ا. محدودیت و مرکّب بودن خداوند ☐
- ب. صرف نبودن خدا ☐
- ج. ترکیب از مابه‌الاشتراک و مابه‌الامتیاز ☐
- د. داشتن اجزای بالقوه ☐

۳۴. لا يجوز الاكتفاء في معرفة الله تعالى بالمعرفة للزوم الدور.

- ا. عن طریق الكشف و الشّهود ☐
- ب. التجربیّة ☐
- ج. التعبّدیّة ☐
- د. العقلانیّة ☐

۳۵. بر اساس برهان محدودیت، واقعیت و هستی

ا. اقتضای خاصی ندارد و لابشرط است ☐ ب. اقتضای محدودیت مهم دارد ☐ ج. اقتضای محدودیت‌های خاصی را دارد ☐ د. اقتضای عدم محدودیت دارد ☐

۳۶. کدام گزینه درباره «قدرت خداوند» غلط است؟

ا. قدرت خداوند عبارت است از مبدئیت او برای کاری که ممکن است از او سر بزند ☐ ب. کاری که متعلق قدرت خداوند قرار می‌گیرد، باید امکان تحقق داشته باشد ☐
ج. قدرت بالای خداوند، متضمن کامل‌ترین مراتب اختیار است ☐ د. لازمه قدرت داشتن خداوند بر هر کار، این است که همه آنها را انجام بدهد ☐

۳۷. نفی زمان از خداوند، علت سلب کدام صفت از اوست؟

ا. تحول و تکامل ☐ ب. قابل رؤیت بودن ☐ ج. مرکب بودن از اجزاء ☐ د. حجم و امتداد ☐

۳۸. برای اینکه انسان بداند چه کارهایی را باید یا نباید انجام دهد تا به کمال خودش برسد، ابتدا نیاز به چه نوع شناختی دارد؟

ا. شناخت دین صحیح ☐ ب. جهان‌بینی عقلی ☐ ج. خداشناسی ☐ د. شناخت فطری ☐

۳۹. صفات الجلال ترجع

ا. بعضها إلى سلب المحدودية و بعضها إلى سلب الإمكان ☐ ب. بعضها إلى الصرفية و بعضها إلى سلب الجسمانية ☐
ج. جميعها إلى سلب المحدودية ☐ د. جميعها إلى سلب الإمكان ☐

۴۰. کدام گزینه درباره «علت هستی‌بخش» صحیح است؟

ا. می‌تواند کمالات همه معلولات را به صورت کامل‌تر داشته باشد ☐ ب. باید کمالات همه معلولات را به صورت کامل‌تری داشته باشد ☐
ج. باید کمالات معلولات را داشته باشد ☐ د. نمی‌تواند همه کمالات ناقص معلولات را کامل‌تر داشته باشد ☐

۴۱. کدام مورد از مزایای جهان‌بینی فلسفی نیست؟

ا. زیربنای شناخت‌های دیگر ☐ ب. خطاناپذیری ☐ ج. کلی‌نگری ☐ د. شمول و عمومیت ☐

۴۲. در برهانی که صدر المتألهین برای اثبات وجود خدا اقامه می‌کنند حد وسط کدام است؟

ا. اصالت الوجود ☐ ب. امکان وجودی و ماهوی ☐ ج. امکان فقری ☐ د. امکان استعدادی ☐

۴۳. عبارت «الممكن كما لا يقتضى الوجود فى حدوثة و بقاءه كذلك لا يقتضى الوجود فى فاعليته» در مقام بیان چه مطلبی است؟

ا. اثبات نظریه «أمر بین الأمرین» ☐ ب. رد نظریه جبر ☐ ج. رد نظریه تفویض ☐ د. اثبات نظریه طولی بودن اراده خدا و ممکنات ☐

۴۴. ذهب العلامة المجلسي إلى أن معنى الأمر بين الأمرين هو أن لتوفيقاته تعالى مدخلية في أفعال العباد. و فيه أن

ا. التفويض هو القول برفع الحظر عن الخلق فى الأفعال ☐

ب. معنى الأمر بين الأمرين أن الأسباب القريبة للفعل يرجع إلى العبد و الأسباب البعيدة إلى الرب ☐

ج. معنى الأمر بين الأمرين هو كون بعض الأفعال باختيار العبد و بعضها بغير اختياره ☐

د. التوفيق و الهداية لانزاع فيهما و إنما النزاع فى استقلال العبد فى أفعاله ☐

۴۵. به کدام دلیل، وصف «کلام» از صفات فعلی است؟

ا. داشتن مخاطب زمینه انتزاع آن است ☐ ب. برآمده از اراده الهی است ☐ ج. حقیقتی را در یکی از سه زمان مکشوف می‌سازد ☐ د. هویتی بالفعل دارد ☐

۴۶. الصفات الثبوتية الفعلية ترجع إلى صفة واحدة

- أ. إضافية و هي الخالقبة ☐ ب. حقيقة و هي القيومية ☐ ج. إضافية و هي مبالغة القيام الوجودي ☐ د. حقيقة و هي الحياة ☐

۴۷. کدام مورد از مزایای جهان بینی فلسفی نیست؟

- أ. خطاناپذیری ☐ ب. کلی‌نگری ☐ ج. زیربنای ایدئولوژی ☐ د. شمول و عمومیت ☐

۴۸. کدام اصل از اصول ماتریالیسم دیالکتیک نیست؟

- أ. اصل تضاد ☐ ب. اصل بقا و تبدیل ماده به انرژی ☐ ج. اصل جهش ☐ د. اصل نفی نفی ☐

۴۹. در برهانی که صدرالمتهلین برای اثبات وجود خدا اقامه می‌کند، حد وسط چیست؟

- أ. اصالت وجود ☐ ب. امکان فقری ☐ ج. امکان ماهوی ☐ د. امکان استعدادی ☐

۵۰. کدام گزینه از ادله امامیه بر اثبات «حسن و قبح عقلی» نیست؟

- أ. لو ثبتا شرعاً لزم التغير فیهما ☐ ب. انتفاء الفرق بین النبی و المتنبی ☐ ج. لانتفائهما مطلقاً لو ثبتا شرعاً ☐ د. بداهة حکم العقل ☐

موفق باشید